

coanegra

PRENSO
CORONA

Núm. 38 - Març 87 - Preu 100 Ptes.
37

coanegra

**PUBLICACIÓ
DE L'O.C.B.
DE SANTA MARIA
DEL CAMÍ**

DEPÓSIT LEGAL
P.M. 381-1981

EDITA
Obra Cultural Balear
De Santa Maria del Camí

EQUIP DE REDACCIÓ
Bernat Calafat
Pere Josep Calafat
Magdalena Canyelles
Ramon Canyelles
Mateu Morro
Jaume Salom
Joan Serra
Mateu Vich

COL·LABOREN
Maria Amengual
Josep Capó
Rafel Estarells
Francesc Grimalt
Joan Mateu
Antoni Santandreu

FOTOGRAFIES
Rafel Pizà

PORTADA:
Fotografia de Rafel Pizà

**REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ
I PUBLICITAT**
Joan Alcover, 11
07320 Santa Maria del Camí

IMPRESA A
Informacions Llevant S.A.
Passeig Ferrocarri, 1
Tel. 55 03 28, Manacor

Els articles firmats en aquesta revista sols expressen l'opinió dels seus autors.

EDITORIAL

SOM ANALFABETS?

Podem contestar afirmativament a aquesta qüestió, ja que hi ha una immensa majoria de mallorquins que no saben escriure -o en saben molt poc- en el seu propi idioma: el català. Aquesta és la principal conclusió -i més alarmant, per massa sabuda i ignorada- que ofereix l'enquesta sociolingüística feta per la Universitat de les Illes Balears i pel Consell Insular de Mallorca, enquesta que és una diagnosi a la situació del català.

En concret, l'enquesta afirma que un 88% dels mallorquins majors de 18 anys, gairebé no saben escriure en català, no sebre escriure en el seu propi idioma s'anomena «Analfabetisme», aquesta situació ens hauria d'envermellar i avergonyir a tots els santamariers. Si presentàssim aquests resultats a qualsevol país civilitzat d'Europa, de ben segur que qualsevol dels seus ciutadans -que a l'estiu s'hostegen a Mallorca, panxacontents prenen el sol- podria creure que realment els mallorquins són incults a tal nivell que no saben escriure en el seu idioma. Més bé es creurien que és una equivocació -un error!- i que els resultats provenen d'una illa del tercer món -ja sia d'Àsia, Àfrica o Sudamèrica- però mai de l'illa de la calma del mediterrani. Són uns resultats de vergonya, com una illa que forma part de l'Europa civilitzada -amb una de les rendes per càpita més elevades i hotels de gran luxe- pot presentar una situació d'analfabetisme tan dramàtica? Sens dubte és una situació tercermundista.

No cal que cerquem les causes d'aquest analfabetisme per massa repetides en aquesta revista. Són més de 250 anys d'imposició legal d'una llengua forastera: «la castellana», i 40 anys de dictadura i persecució del català, hem patit i patim un genocidi lingüístic i cultural del qual no aconseguim sortir-ne. Ara -diuen els polítics- hi ha una Llei de Normalització Lingüística, que encara no s'ha aplicat gens, i que just aprovada pel Parlament de les Illes Balears, fou impugnada per inconstitucional pel Govern Central-PSOE, que ha demostrat que sols veu els drets del castellà com a única llengua oficial per a tots els ciutadans de l'estat. Sens dubte el genocidi continua.

Un aspecte positiu de l'enquesta és que el 75% dels mallorquins majors de 18 anys, parlen el català i més o menys el llegeixen, això ens ha d'encoratjar. Veim que 3/4 parts dels ciutadans d'aquesta illa, és a dir, l'immensa majoria parla en català. Idò, es tracta de fer respectar i realitat els drets de la majoria de la població illenca que es veu marginada per una minoria. Per altra part sols un 3% de la població té dificultat en entendre el català, i el 68% dels immigrants el volen aprendre i desitgen que els mallorquins els parlin en català, a més, un 95% vol que els seus fills l'apreguin. Volen -els immigrants- integrar-se a la societat mallorquina per l'únic camí possible; l'idioma. Això ens fa reflexionar, ja no es pot parlar d'imposicions, s'ha demostrat que els immigrants desitgen aprendre el català, els polítics del Govern Balear han de facilitar aquest desig i per altra part fer respectar els drets lingüístics de 3/4 parts de la població.

Ara tenim la diagnosi de la situació social del català, el que falta realment és planificar la teràpia, la curació d'una llengua. Es urgent erradicar aquesta altíssima taxa d'analfabetisme, que avergonyeix. Hi ha molta feina a fer: programes d'alfabetització d'adults, ràdio, TV, premsa diària en català; educació total en català a les escoles; relacions empresarials -factures, rebuts, comunicats, targes de visita, rètols, anuncis- en català; que les institucions normalitzin totalment la burocràcia i paperassa: Govern Balear, Consell Insular i Ajuntament de Santa Maria del Camí. Calen moltes de coses, la situació és greu, la supervivència de la nostra llengua depèn de cada un de nosaltres, comencem traduint legalment el nostre nom. De moment la majoria som analfabets, però fins quan?

CARNAVAL: MOLTS QUI S'HO MIRAVEN

Una vegada més se va celebrar a la nostra Vila el carnaval, i enguany amb algunes novetats positives per part de l'organització, ja que el govern municipal va tenir l'encert de suprimir la inacabable «desfilada de models» d'anys anteriors i substituir-la per una passejada per alguns carrers del poble, cosa que va resultar molt més entretinguda i pràctica. D'aquesta manera, molta gent que tan sols tenia interès per veure les desfresses sense fer bulla (sobretot gent major) només va haver de sortir al portal, i la festa li passava per davant ca seva. Mentrestant la gent qui anava desfressada se llevava el fred amb la caminada a la vegada que podia ballar i botar amb la música del conjunt que encapçalava la marxa.

Que, per cert, pareixia que anassin en bicicleta en lloc d'anar a peu, de via que feien. Havíem de córrer per anar-hi darre- ra! Al mateix temps el jurat, estratègicament repartit al llarg de l'itinerari, va poder passar revista i emetre el seu judici. Realment això té més mèrit del que pareix, perquè amb la fosca que hi havia a algun carrer, distingir de què anava desfressat cadascú ja era una proesa. Per l'any que ve suggerim alguna bombilla encesa al carrer Ramon Llull, i els clots ben tapats, si pot ser.

Arribats de bell nou a la plaça de la vila, la història se començà a semblar més a la dels anys anteriors. Festa, allò que es diu festa, poca. Tanta sort que el conjunt tocava i animava una mica la cosa. Així i tot els qui ba-

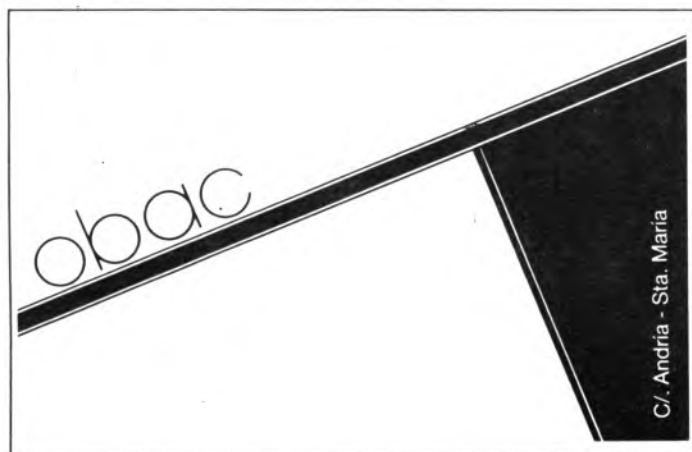

Molta gent mirant, i el consistori «xupant micro». Típica estampa.

llàvem pareixíem «bitxos rars». Hi havia molta gent desfressada, però sobretot **massa gent sense desfressar**, gent qui badava i s'ho mirava, tant vella (més normal, si voleu), com jove (més trist, tant si voleu com si no), gent que treia el fillet o la filleta desfressats com si les desfresses fossin cosa només d'al.lots, gent qui només esperava que diguessin qui havia guanyat cada premi per després partir tot d'una cap a casa, sense comptar que el carnaval, abans que un

conkurs és una festa. Ni tan sols els organitzadors, els membres de l'Ajuntament, varen tenir el detall de desfressar-se. No sabem si va ser per por de fer el ridícul o si és que són així d'avorrits. Però podeu estar segurs que és molt més fàcil fer el ridícul damunt un escenari xerrant per un micro, que estant en terra mesclats entre la gent i desfressats de pirata, ballarina, elefant o punki. Sobretot si és Carnaval.

Mateu Vich

S'avenc

Plaça d'els Hostals, 22
Tel. 62 09 38

SANTA MARIA DEL CAMÍ

Viver HORTUS

tota casta de plantes ornamentals
Amb l'orgull de ser part del poble!

Cami de Coanegra s/n. - Tel. 62 02 79

EN POQUES PARAULES

BLUES A OBAC

El passat divendres 20 de febrer, Obac organitzà un recital de blues, comptant amb un conjunt especial, que es formà per a una nit. Ells són: Gori Negre (Saxo), Pere Mesquida (Baix), Emili Contreras (percussió), Pep Banyo (Guitarra i harmònica), Joan Garau (piano i sintetitzador), Bernat de Consell (guitarra), i controlant el so Ramon Canyelles. Aquests sis músics que sols s'havien reunit per assajar, realitzaren excel·lents interpretacions de blues i rock, el públic assistent -bàsicament joves- aprecià molt bé la música i sintonitzaren amb el grup. Una bona iniciativa d'Obac que cal que es repeteixi.

MIQUEL SASTRE

«La perruqueria està de moda», ens comentava en Miquel en ocasió d'haver quedat 5è. classificat al Campionat Provincial de Perruquers d'Homes de Balears, que tingué lloc el diumenge 8 de Març al Foro de Mallorca. En Miquel, que diu que és el representant de Santa Maria, ha quedat prou content -sols a 4 punts del 1er classificat-, i amb un 5è. lloc d'un total de 14 concursants, i ja està pensant amb idees pel campionat de l'any que ve.

DIUMENGE DE L'ANGEL

Degut a que el Diumenge de l'Angel, enguany coincideix amb la

fira, se celebrarà el primer diumenge de Maig. L'organització ubicada a Can Beia ja fa feina a les totes, pensant el menú a fer i altres activitats per fer més festa.

EL PRESIDENT DEL C.I.M. I LES REVISTES DEL RAIGUER

Jeroni Albertí, president del Consell Insular de Mallorca, és reuní el 26 de Març amb els representants de les revistes publicades al Raiguer -«Pòrtula» de Marratxí, «Coanegra» de Santa Maria del Camí, «Lloseta», «Dijous» d'Inca i «El gall» de Pollença- a l'entorn d'una taula al restaurant «Turixant» de Mancor. Durant la sopada, Albertí informà de les realitzacions del CIM, i sobre el tema de l'autovia d'Inca no es definí clarament, si bé trobava que la situació del trànsit a la carretera d'Inca era insostenible per la qual cosa s'havia de trobar una solució ideal i el menys costosa possible, en pla irònic digué que el projecte d'autovia del Govern Balear l'havien realitzat a l'atropellada tècnics de Madrid, «com si a Mallorca no n'hi hagués».

ROBATORIS

Per a desesperació dels propietaris afectats, els robatoris segueixen essent actualitat. Darrerament hem tengut notícies d'alguns: a «Calzados de Inca» hi entraren a robar dia 5 de març, la tercera vegada en poc temps, però aquesta vegada als que se'n volien dur les sabates no els va anar bé del tot, ja que varen ésser descoberts «in fraganti» i posats a les mans de la Guàrdia Civil. A Can Calet varen entrar un vespre i se'n dugueren la recaptació de les màquines d'aficar-hi monedes, amb caixa i tot, així com la maquineta dels pistatxos i tot el tabac ros. Igualment sabem que han entrat diverses vegades per robar dins la Unitat Sanitària de l'edifici municipal; i una d'aquestes vegades, en no trobar res per dur-se'n, ho deixaren tot ben emmerdat.

COMERÇOS

Continua l'obertura de nous establiments comercials al poble. Aquest mes ha obert les seves portes la botiga s'Escoleta al ca-

rrer Ramon Llull. D'aquesta manera els veïnats i especialment les veïnades del barri s'estalviaran haver de fer llargues caminades per anar a comprar, com venia succeint d'ençà que tancà la botiga de n'Antònia Morro.

Però mentre uns obren o preparen per a obrir, altres tanquen. A la carretera ja no hi ha la tenda de Comercial Santa Maria. L'han tancada, tenim entès, per a posar-ne una a Palma. Emperò veient la febre comercial que viu Santa Maria darrerament no seria gens estrany veure algun altre negoci nou al local que ara ha quedat buit.

DISSENY

A la Mostra de disseny que es va dur a terme fa poc temps a Palma hi varen participar dues santamarieres: na Margalida Pizà i n'Elisenda Pipió, que varen exposar teles pintades i objectes de ceràmica, respectivament.

CURSET

El Consell Assessor de RTVE a les Illes Balears ha organitzat uns curssets d'iniciació al periodisme, que es realitzen al Saló d'actes de l'Edifici Asima (on hi ha Indústria), la inscripció és gratuïta, el de premsa ja ha acabat. El de ràdio començarà el 23 de Març fins al 27, i el de Televisió començarà el 30 de Març fins al 3 d'Abril, es visitaran emissores de ràdio i estudis de televisió. Els santamariers interessats us podeu posar en contacte amb l'equip de redacció.

ELECCIONS '87

Les pròximes eleccions municipals, previstes pel mes de juny, comencen a ser poc a poc actualitat dins Santa Maria. Les distintes agrupacions polítiques locals ja han començat a moure fils, presentar candidats, cercar gent per a omplir les llistes... en definitiva, posar a punt l'espectacle per a què durant la campanya l'electorat santamarier estigui entretingut (i si pot ser panxa plena) per a què el dia assenyalat els vagin a votar. Encara falten moltes setmanes, i als pròxims números de la nostra revista tendrem ocasió de donar més informació. Però a l'hora de tancar la present edició ja teníem recollides algunes notícies.

-Començant per la dreta, Alianza Popular ens ha confirmat que l'actual batle es presentarà a la reelecció, desmentint algunes remors que circulaven pel poble i que deien just el contrari. L'acompanyarà l'actual equip de govern, ja que a la llista, darrera n'Estarellas, li aniran Gabriel Mesquida (qui a les anteriors eleccions es presentà per Unió Mallorquina), Vicenç Santandreu, Jaume Parets, Bartomeu Canyelles i Bartomeu Rubí.

-El PSOE va ser el primer partit que anuncià públicament el seu candidat a batle, que serà n'Antoni Santandreu, qui ja ha encetat la pre-campanya amb un llarg article a la nostra revista (publicat als dos números anteriors) criticant la gestió municipal d'A.P. De moment no sabem qui més hi haurà a la llista.

-El Partit Socialista de Mallorca també ha fet saber per la premsa mallorquina que es presentarà (per primera vegada) al nostre poble. Encapçalarà la llista el secretari general del partit, en Mateu Morro.

-Una sèrie de persones d'esquerra, entre les que es troba l'actual regidor Guillem Ramis, han començat a donar passes per a la creació d'una candidatura unitària en la que hi puguin participar tant gent de partits com independents. De moment no passa de ser un projecte.

-Dels qui no ens han arribat notícies fins a hores d'ara, és dels partits autodenominats de centre. No tenim ni idea dels seus projectes, però esperam poder-vos-ne informar aviat.

CARTES

Els preg la publicació d'aquest escrit que en forma de carta oberta, adreç al seu col·laborador i candidat a batle pel P.S.O.E., D. Antoni Santandreu.

Sr. Santandreu:

En relació als seus articles publicats a la revista local «Coanegra» i de forma especial al darrer número, en el qual m'al·ludeix directament, desig comunicar-li que superat el primer moment d'intentar una reacció visceral, he decidit no continuar el joc, puix consider com a principi que no convé fomentar aquests tipus de campanyes barroeres, impròpies dels qui hauríem de donar exemple d'educació i moderació. No vull, doncs, participar-hi, baldament les eleccions ja es vegin de prop.

Comprenc que no li queda altre remei que fer-se conèixer, i prou que ho aconsegueix, emperò jo gosaria suggerir-li que, encara que li resulti més difícil, intenti convèncer de les seves qualitats humanes i intel·lectuals, positivament, sense usar el recurs fàcil de les desqualificacions personals, a l'abast del més ignorant. Malgrat les seves actuacions que semblen demostrar el contrari, crec que vostè no es troba en la situació descrita.

No sé exactament què pretén, Sr. Santandreu, però li asseguro que aquesta manera d'actuar, tot i causar-me gran tristesa, m'esperoneja a prosseguir el treball a favor del poble, si els santamariers m'honren depositant, una altra vegada, en mi la confiança. Estic segur que la gent del poble sabrà apreciar l'honradesa, la capacitat de sacrifici i el ben obrar de cadascú, part damunt campanyes difamatòries.

El saluda

Josep Estarellas
Batle de Santa Maria

DEMOGRAFIA

(Del 13 de febrer al 12 març)

NAIXEMENTS

Joan Morales Ordinas (22.2.87)

DEFUNCIONS

Margalida Capó Mayol (24.9.1893 - 16.2.87)

Coloma Crespí Ferrer (20.11.1901 - 19.2.87)

Sebastià Benestar Serra (6.10.1907 - 26.2.87)

Miquel Juan Roca (25.7.1917 - 3.3.87)

Miquel Salom Far (2.11.1902 - 6.3.87)

Miquel Canyelles Canyelles (11.12.1897 - 10.3.87)

Bartomeu Horrach Canals (23.3.1898 - 12.3.87)

MATRIMONIS

No n'hi ha hagut cap.

ALERTA A LES CÀRES!!

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

SERVEI D'EDUCACIÓ SANITÀRIA

CASA DE LA VILA

La Comunitat Autònoma assumeix la cobrança de les contribucions i taxes municipals

El passat dia 26 de febrer es va celebrar un Ple Ordinari al nostre Ajuntament on se va plantejar que fins ara l'Estat havia assumit la cobrança de la Contribució i de terminats Tributs Locals a través de les seves Zones Recaptatòries. Havent-se conegut l'oferta de prestació de l'esmentat servei de part de la Comunitat Autònoma, per la unanimitat dels assistents a la Sessió es va acordar: encarregar a la Comunitat Autònoma la gestió de recaptar els següents Tributs o Taxes: Contribució Territorial Rústica, Contribució Territorial Urbana, Llicències Fiscals, i totes les taxes municipals d'aquest Ajuntament, excepte l'Impost de Circulació de Vehicles.

En la sessió Plenària de 5 de Març l'Ajuntament va debatre els següents punts: Rectificació del Padró Municipal d'Habitants.- La població de Dret d'aquest municipi en data del 1 d'Abril de 1986 és de 3.983 habitants. Les altes fins al 1 de Gener de 1.987 són de 62 persones. Les baixes fins al 1 de Gener de 1.987 són 51 persones. En conseqüència la població de Dret en data de 1 de Gener de 1.987 és de 3.994 persones.

Padró de circulació de Vehicles.- Les taxes recaptades per circulació de vehicles són les següents: Cotxes, sis milions dues-centes vuitanta un mil quatre-cents noranta-una, 6.281.491 Pts. Els Ciclomotors: cent noranta-sis mil cinc-centes seixanta pessetes, 196.560 ptes.

Adhesió a la campanya del Carnet Jove.- Per unanimitat se va acordar adherir-se a la campanya que promou la Conselleria d'Educació i Cultura, en la seva Direcció General, del Carnet Jove. El qual significa que el nostre Ajuntament proposa fer un descompte del 30% de les tarifes que s'apliquen a Instal·lacions Esportives del nostre Ajuntament a tots els Joves que acreditin la possessió d'aquest carnet.

Resum dels Plenaris al Programa de Sa Fira.- Manco una excepció, es va acordar incloure un resum dels Plens haguts durant aquests mesos, al programa de la fira d'enguany. Se va fer constar que feia molt temps que no s'havia editat el Butlletí Informatiu de l'Ajuntament i que fer un resum implicava una manca d'informació al poble.

Col·locació de reixats a l'Edifici Municipal.- En aquest punt se va acordar per majoria i amb una abstenció col·locar una reixats als finestrals de l'Edifici Municipal a fi de protegir-lo dels robatoris que darrerament ha patit. L'acord fou el següent, que vist els pressuposts presentats, els reixats podrien costar de 3.700.000 pts. a 7.300.000 pts. sense comptar la col·locació i mà d'obra; per tal motiu es va demanar una subvenció a la Conselleria de Sanitat.

Un Saig

L'AJUNTAMENT INFORMA

El consistori ha realitzat gestions amb la Conselleria de Sanitat per aconseguir una subvenció per a instal·lar uns reixats a les finestres de l'Edifici Municipal. Aquesta decisió és deguda a les diverses entrades nocturnes de gent fent destrosses a la Unitat Sanitària i a la Llar de Padrins.

PROGRAMA DE LA FIRA

S'estan realitzant gestions amb IFEBAL i altres entitats per a aconseguir un pavelló cobert o carpa el dia de la fira. Aquest pavelló albergaria els animals i altres activitats, per així evitar les pluges que any si any no desllueixen la fira.

De moment s'ha pensat potenciar més el dissabte horabaixa, de disposar del pavelló, l'exposició d'animals començaria el dissabte. Per altra part es vol fer una demostració de com formatjar, i d'artesanía-l'any passat foren les robes de llengos de Can Bujosa i enguany s'ha pensat en una demostració de pell o de les destil·leries.

Altres activitats, seran la degustació de llet d'ametlla, exposició de flors i dibuixos. Es tornarà a convocar el certament de pintura, i com a novetat un certamen de fotografia, amb premis pels primers classificats locals. També s'editarà un butlletí informatiu de l'Ajuntament.

Pel que fa a les conferències, s'estan realitzant gestions per a fer xerrades informatives sobre la SIDA.

CANVI EN EL COBRAMENT DELS TRIBUTS

L'Ajuntament ha realitzat un conveni amb la Comunitat Autònoma en el que fa referència al cobrament dels tributs locals, la contribució urbana i rústica. Pel qual la Comunitat Autònoma o servei tècnic adient realitzarà la cobrança d'aquests tributs durant tota una setmana del mes d'octubre. La importància d'aquest canvi, és que els recàrrecs per no pagar d'hora seran inapel·lables, caldrà doncs estar atents. Si bé l'impòst de circulació de vehicles, el cobrarà la recaptadora municipal.

S'estan realitzant gestions amb la Direcció General de Joventut, per a disposar de l'Alberg de joves de la Victòria per als joves santamariers, s'informarà de les dates concretes, i hi podran assistir uns 50 joves de Santa Maria.

COBRAMENT DE L'IMPOST DE CIRCULACIO DE VEHICLES

Del 23 de març a l'11 de maig es realitzarà la cobrança de l'impòst de circulació de vehicles -cotxes, camions, motos i motorets- als baixos de la Casa de la Vila, amb el següent horari de 17,30 a 19 de dilluns a divendres i els dissabtes de 9 a 14,

Ajuntament de Santa Maria del Camí

La llet d'ametle no va anar a Sineu

1 de Març, dia de les Illes Balears

Organitzat pel Govern Autònom de les Illes, el passat diumenge dia 1 de Març, es va celebrar El Dia de les Illes Balears. Els passats anys va esser organitzat a les illes germanes i enguany el poble de Sineu fou l'elegit per celebrar tal evente, el programa d'actes va ser extens amb activitats culturals, institucionals i esportives; a les 12 hi va haver-hi l'acte institucional en el Palau de Sineu, assistiren el President de la Comunitat Autònoma, Delegat del Govern i els Batles i consellers; a partir de les 10,30 h. a la Plaça del Mercat hi va haver la Mostra Folklòrica i els Stands dels pobles de la nostra illa que oferien i exposaven els seus productes més representatius, tot aquest montage costà al Govern més de sis milions de pessetes, la veritat és que a molts de Stands pareixia més que es feia una exposició comercial, ja que a molts d'ells es repartia propaganda, era la nota a destacar i que sense cap dubte desvirtuava el sentit que es pretenia donar. Cal dir que els assistents trobaren, sobretot, productes d'alimentació, la gent s'abocava afamagada, començaren menjant dolços, passant després al salat, n'hi havia que menjaven el gelat abans de la sobressada, més d'un pot esser que tengués una bona diarrea.

Santa Maria també participà a la festa, amb el Grup Tanys Novells; segons el programa establert havien d'actuar el quart lloc, però com sabem els programes són perquè no es compleixin i l'organització els va fer ballar en segon lloc. La representació estava formada

Actuació de Tanys Novells a Sineu (Foto Damià Pericas)

per uns cinquanta balladors i interpretaren dos balls els «Boloros» i la «Jota dels enamorats», aquesta darrera és una adaptació feta pel mateix grup, cosa que denota la seva professionalitat; una altra nota a destacar és que el grup anava disposat a desenvolupar part del seu programa de balls, però l'organització tant sols els va deixar que fossin dos, la qual cosa sembla ridícula haver-se de desplaçar de Santa Maria per tant sols ballar-ne dos. I parlant de desplaçaments no hagués estat mal que, com altres Ajuntaments, el nostre hagués posat a disposició dels balladors i acompanyants del servei d'un autocar.

També el nostre poble va tenir un Stand per mostrar els nostres productes. El va organitzar el nostre Ajuntament, estava presidit per la nostra bandera «El Penó Carmesí» això sí, bastant destenyit; el producte que representà al nostre poble va esser les teles de llengües de C'an Bujosa i que tanta de fama ens ha donat al poble, eren una magnífica col·lecció de peces de molt bon gust. Però el que va destacar va esser l'absència de representació del nostre vi, els nostres licors, les pells i sobretot de la llet d'ametla, únic poble en tota Mallorca que elabora aquest producte i que endemés no és gaire coneguda; va esser una manca de visió que el nostre Ajuntament no pensàs amb aquests productes nostres i donar la imatge que Santa Maria vertaderament es mereix.

J.S.S.

distribuidora

ARTINET

-Articles de neteja
-Productes per a piscines

Plaça Can Orell, 12 - Tel. 62 07 18

perruqueria

JOAN I MARIA

Antoni Gelabert, 18 - Tel. 62 06 81

FONER

**MINYO
INFANT
ESPORT**

Plaça dels Hostals, 13 i 15

Tel. 62 00 48

SANTA MARIA DEL CAMÍ

**GRAN ASSORTIT DE
ROBA PER A GENT GRAN**

ENTREVISTA

SEBASTIÀ VERD; DIRECTOR DEL CENTRE TERRITORIAL DE RTVE

En Sebastià Verd ha viscut molt poc a Sta. Maria, però és santamarier. Ho és perquè hi va néixer, perquè és fill de santamariers i, sobretot, perquè s'hi sent. Recorda vaguement haver anat de petit a l'Escoleta i ens fa a sabar amb satisfacció que el seu fill juga a bàsquet amb el Sta. Maria, tot i aquesta circumstància li xapa els diumenges. Es periodista, té 39 anys i una seriosa responsabilitat entre mans: el passat mes d'Octubre fou nomenat Director del Centre Territorial de Televisió Espanyola a les Balears.

-Com va ser que et dedicares al periodisme?

-Va ser una opció personal presa sense influència de terceres persones. Quan vaig acabar el Batxiller jo tenia clar que volia ser periodista i vaig passar tres anys a Madrid estudiant a l'Escola de Periodisme. Amb tot, he de confessar al marge que covava també una vocació literària que desgraciadament mai no he arribat a tenir temps de satisfer.

-De quina època estam parlant?

-Això era a finals dels seixanta.

-Una època molt reivindicativa a la Universitat...

-Sí... hi havia les típiques corregudes amb la policia al darrere i fins i tot record haver viscut un estat d'excepció a la capital. Però personalment sempre vaig prendre més una actitud d'espectador, com em sembla que ha de ser en el cas

d'un periodista.

-I acabar els estudis i trobar feina va ser tot ú?

-Sí. Vaig fer les pràctiques al «Diario de Mallorca» i un cop acabades m'hi vaig quedar per un temps proper als 10 anys.

-Com es desenvolupa la teva tasca en aquest primer destí professional?

-N'estic bastant content. Quan jo vaig entrar al «Diario de Mallorca» a principis dels 70 aquest periòdic tenia un prestigi que transcendia l'àmbit estrictament local o regional. Era un dels diaris més oberts i progressistes d'aquell moment.

-Què m'en dius de la censura i altres limitacions d'aquell temps?

-Censura prèvia no n'hi havia, però sabies que si te passaves un pèl t'incoaven un expedient. Aleshores ja començàvem a parlar de partits polítics, per exemple, i no quedava més remei

que fer-ho utilitzant un llenguatge especial a base de dir coses sense dir-les pròpiament, per tal que els censors no t' enxampessin. De tota manera cal remarcar que en aquella època ja havia sortit la «Llei Fraga» que, amb totes les seves limitacions, suposà un avanç en les possibilitats d'expressió dels periodistes.

-I després de treballar al «Diario de Mallorca»?

-Vaig passar al diari «Última Hora» però hi vaig romandre poc temps. No hi vaig encaixar.

-I d'allà a la televisió?

-Sí. I aquí hi va intervenir en bona mesura la casualitat, no va ser una cosa cercada, senzillament va sorgir la possibilitat de treballar a la televisió i hi vaig entrar.

-Era la teva primera experiència en el mitjà televisiu?

-No del tot. De fet ja havia estat corresponsal del programa «Miramar» de la TVE a Catalunya.

-Quines tasques has desenvolupat al Centre Territorial de TV abans d'ésser-ne nomenat director?

-Es pot dir que totes. I he de dir que de tot d'una el treball resultava frustrant perquè tot havia de passar per Madrid, allà s'hi havien d'elaborar les notícies i d'allà es feia l'emissió. Per sort, arribà el moment en que tota la

TALLERS T & B

-Reparació d'automobils en general
especialitat en SIMCA i CHRYSLER
servei de grua
Venda de Vespes i Vespinos

Plaça Jaume III
Tels. 62 04 74 - 62 01 52 - 62 06 70

Fusteria

Martorell

Taller:
Bartomeu Pasqual

Tenda:
Carrer Llarg, 89

feina ja es fa aquí.

-Ets un home d'estar davant la càmera?

-No. Cadascú ha de conèixer les seves aptituds i limitacions i el fet és que jo no som especialment hàbil per expressar-me verbalment davant una càmera. La veritat és que em sent molt més còmode davant la màquina d'escriure.

-Et va sorprendre el teu nomenament com a director?

-Em va sorprendre el moment en que es produí, perquè de fet de mi ja se'n havia parlat però no esperava que l'anterior director hi estigués tan poc temps.

«No crec que a la TV privada li interressi emetre en la nostra llengua».

-I això no et fa pensar que potser demà tu tampoc no hi seràs?

-Com a mínim esper aguantar fins que surti publicada aquesta entrevista, je, je...

-Realment, seria molt desagradable haver de córrer per a col·locar un «Ex» davant el teu càrrec abans d'entrar aquest número de «Coanegra» dins màquines...

- Bé. Es clar que es tracta d'un càrrec basat en la confiança i com a

tal pot ésser més o menys efímer. Estic preparat per afrontar aquesta avinentesa.

-Com valdrien l'actual programació del centre?

-Evidentment no m'atreuria a fer-ne una qualificació positiva, però francament em sembla que hem millorat. El problema principal és la manca de mitjans: nosaltres voldríem fer lo mateix que fan altres amb més mitjans, i això és impossible.

-Què opines del futur de la televisió en català?

-El futur depèn d'una doble voluntat: la dels ciutadans i la de les forces socials. Jo he tingut la sort d'expressar-me en un mitjà que fa ús de la llengua catalana però això no és freqüent perquè les úniques iniciatives d'aquest tipus venen de les institucions i no dels particulars o les empreses. Per exemple, nosaltres emitim íntegrament en català, en canvi a la majoria dels anuncis que emitim les empreses els fan en castellà. De la mateixa manera, no em sembla que la futura televisió privada estigui interessada en emetre en la nostra llengua tot i que, segons els estudis fets, el 95 per cent de la població de les illes entén l'idioma i, per tant, per aquest costat no hi hauria cap problema. El mateix passa amb la premsa escrita, àmbit en

el qual som partidari de que hi hagi un diari o setmanari d'actualitat que tinguí un caràcter institucional i que contribués a la normalització del català a la premsa escrita.

-Com valdrien el moviment de la Premsa Forana?

-Em sembla positiu i, al mateix temps, necessari. I ho faig extensiu a les televisions i ràdios locals, que per força algun dia s'haurà de regularitzar la seva situació. Els mitjans de comunicació locals compleixen una missió concreta i necessària de la mateixa manera que la compleixen els mitjans a nivell de Comunitat Autònoma, de Països Catalans, d'Espanya o d'Europa. La Premsa Forana és una part més d'aquest engranatge que permet tenir informats als ciutadans.

-Per acabar, vull fer-te una pregunta que ja resulta tòpica, però ra-bentaré si no la te faig:

et consideres un «yuppi»?

-Un «yuppi»? No... no ho crec. La veritat és que no se m'havia acudit.

-Home! Ja sé jo perquè ho dic! els anys seixanta corries davant la policia i ara ets un alt executiu...

-Bé... però els «yuppis», per exemple, cuiden moltíssim la seva manera de vestir, i jo... procur anar un poc arreglat, ara no em queda més remei, però tant com això no...

-Res: excuses de mal pagador.

La broma s'ençata i l'entrevista s'acaba. Durant la xerrada en Sebastià ha hagut de contestar dues vegades al telèfon; és un home ocupat i no el volem entretenir més. Ens acomiadam tot prometenent fer realitat una col·laboració entre el Centre Territorial de TV i la nostra publicació. Amén.

Joan Serra

cafeteria - bar Comerç

local climatitzat
gelats - refrescs - tapes
un local ample i confortable per a tots

Plaça dels Hostals, 27 - 29 - Tel. 62 00 29

VINS RUBI

ELABORACIÓ PRÒPIA

Celler:
Bartomeu Simonet, 4 - Tel. 62 00 68

REPORTATGE

L'AUTOPISTA ÉS L'UNICA SOLUCIÓ?

El tema de la construcció d'una autopista o una autovia des de Marratxí fins a Inca s'ha tornat plantejar amb intensitat. A Mallorca on no hi ha doblers per fer hospitals, on no hi ha escoles públiques a bastament, on no s'arreglen les carreteres durant anys i més anys, ara resulta que hi ha els milers de milions necessaris per fer una autopista.

A finals de gener de 1986 va venir a Palma el Ministre de Transports Sr. Coscolluela (PSOE), firmant un conveni de carreteres amb la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori de la Comunitat Autònoma (regida per Coalició Popular). En aquest conveni s'hi contemplava la continuació de l'autopista, en forma d'autovia, fins a Inca. Poder central i poder autonòmic donaven llum verda al projecte que el Sr. Saiz, conseller d'ordenació del territori, urgia com a una necessitat imperiosa.

L'autopista ja s'havia plantejat en un projecte elaborat per la «Jefatura d'Obres Públiques» l'any 1976, rebutjat per tothom: ajuntaments de tots els pobles, forces polítiques i sindicals i moviments ecologistes. Ara els promotors de

l'autopista ens volen fer creure que aquell projecte fou rebutjat per quatre desenfocats amb ganes d'impedir el progrés, i s'equivoquen de cap a peu. Els ajuntaments de Marratxí, Santa Maria, Consell, Binissalem, Inca i Alaró, units a la Casa de la Vila de Santa Maria el 3.10.1979 s'oposaren a l'autopista i proposaren una alternativa:

a.-Millorar i eixamplar la carretera C-713, donant una solució al seu pas pels nuclis urbans.

b.-Acondicionar i eixamplar les carreteres locals i comarcals, i molt especialment la carretera de Sencelles, camí vell de Muro i camí reial de Sineu.

c.-Potenciar els transports públics, ferrocarrils i per carretera.

d.-Descentralitzar els serveis públics i assistencials de primera necessitat.

Però és ben ver que abans d'aquest pronunciament dels batles i el posterior del Consell General Interinsular, hi hagué una forta mobilització popular, amb una famosa i històrica manifestació brutalment dispersada per la policia. Sense aquella mobilització no s'hagués aturat

aquell projecte basat en dades errònies i fet de qualsevol manera.

Però la victòria el 1983 de la Coalició Popular (gràcies al suport d'UM) havia d'ésser nefasta en molts d'aspectes, i sobretot en el de l'ordenació territorial, dirigida per un conseller que es mostraria absolutament partidari de fomentar els guanys ràpids d'urbanitzadors i especuladors: el Sr. Jeroni Saiz.

Mentre la Coalició Popular a Santa Maria deia que no volia autopista, el mateix Cañellas en el discurs d'investidura del 25 de maig de 1983 ja proclamava les seves intencions de fer l'autopista. I tot d'una començà una intensa campanya de premsa amb dos objectius molt clars:

1.-Demostrar que l'autopista és l'única solució al problema del tràfic entre Palma i Inca, i per tant l'absoluta necessitat de la seva construcció. Això sí, sense fomentar cap estudi previ ni cap debat públic entre tècnics, economistes i especialistes en ordenació territorial per tal de veure si hi havia altres solucions i de valorar els efectes de l'autopista; i sobretot sense haver impulsat cap millora en la xarxa de comunicacions del Pla i del Raiguer, concretament quasi totes les inversions a les àrees costaneres i turístiques.

2.-Dirigir el malestar dels usuaris de la carretera Palma-Inca contra els «grups minoritaris» i «sense arguments», «quatre desenfocats»

Serveis
J.G. Oliver

**FONTANERIA - CALEFACCIÓ
PISCINES - ESTUFES**

C/. Bernat de Sta. Eugènia, 86
Tel. 62 12 64 - Particular 62 13 36

MIQUEL SANTANDREU

**Vespinos - Mobylettes
*Moto-serra ECHO
*Moto-cultor PIVA
Vespa

Bernat de Sta. Eugènia, 126 - Tel. 62 00 77

que havien impedit resoldre el problema de rel.

Aquesta campanya descansava sobre un fet real: el creixement constant de la densitat del tràfic a la C-713, sobretot els diumenges, en què arriba a nivells de saturació, provocant molts de problemes en el seu pas per Santa Maria i Consell. Aquest increment del tràfic, observat sense emprendre cap mesura com les que havien proposat els batles l'any 1979, havia de dur per força a la solució desitjada per la conselleria: l'autopista.

A finals d'agost de 1986 es produeix l'adjudicació per part del Govern del projecte tècnic, que ha de preveure el traçat dels 25 km. d'autopista dins els termes de Marratxí, Consell, Binissalem i Inca, per un valor de 41 milions de pessetes.

El 4 de novembre de 1986, a Inca, el Govern hi organitza una «taula rodona» sobre el tema, amb la participació de

La carretera de Sancelles, una possible alternativa

Jeroni Saiz, i els batles de Santa Maria, Consell i Binissalem (tots d'AP). Es tractava d'anar «fent ambient» per produir l'efecte de què tothom estava a favor de la faraònica solució. A través d'aquesta taula rodona i de declaracions públiques i privades anàvem coneixent les peculiaritats concretes del projecte:

a) A efectes pràctics no hi ha cap diferència entre autovia i autopista. De fet la conselleria ja parlava clarament d'autopista, sense passos a nivell,

i fins i tot manifestava la possibilitat de no construir l'enllaç amb Santa Maria, deixant-ne un tan sols entre Consell i Binissalem (DM 26.8.86).

b) No es tenia una idea clara del seu cost i del seu finançament. Saiz parlava d'uns 2.000 milions, més enviant de 3.000, i hi ha hagut gent que ha parlat de 7 ó 8.000 milions (400 milions per km.) D'on sortirà el seu finançament? com es cobraran les indemnitzacions?

c) L'autopista no acabarà

al Foro de Mallorca, com s'havia dit, sinó que la volen fer arribar a Inca (en contradicció amb el PGOU d'aquella ciutat), amb la perspectiva d'un eixamplament posterior fins Alcúdia.

D'aquesta manera arribam a principis de desembre de l'any passat, i molts de propietaris se sorprenen de veure uns senyors que, fent feina els diumenges i tot, marquen les fites de l'autopista. En aquest moment s'observa que el traçat en alguns punts no coincideix amb el previst l'any 1976, sinó que devers el Pou des Coll fa una curiosa volta, esbucant més cases i espanyant finques.

A partir d'aquest moment comença el moviment dels afectats. A Inca són els primers, començant a recollir firmes i fer reunions informatives, i després els segueixen els santamariers. A hores d'ara la protesta creix, davant un projecte fet a la correguda (per tal d'enllestir la cosa abans de les elec-

L'AUTOPISTA I «COANEGRA»

La nostra revista s'ha ocupat moltes vegades del tema de l'autopista, i damunt ella s'hi han expressat moltes opinions. Per això pot ser interessant fer-ne un petit repàs.

L'arquitecte Vaquer, director de l'equip redactor de les Normes Subsidiàries de Santa Maria, era entrevistat en el no. 9 (octubre-novembre de 1982) i es referia especialment al tema de la via de cintura: «Hem de preveure aquest famós passadís de Palma-Inca que ens han imposit, es preveu un accés no a través del poble sinó lateralment, que és el creuament de devora el cementeri», «el MOPU va dir que pagaria l'enllaç de l'autopista fins a l'entrada del poble (Can Colom) tota la resta corr a càrrec de l'Ajuntament».

No massa més tard en el número especial que dedicarem a les eleccions municipals de 1983 tots els candidats es posicionaven sobre l'autopista. Eren especialment clares les declaracions d'en Pep Estarelles -que llavors fou batle- que deia: «Econòmicament Sta. Maria viu molt pendent de la carretera d'Inca i la construcció de la projectada autopista ens perjudicaria molt. Ens hi oposam» (n. 11, abril, 1983).

Ens tornarem ocupar del tema en el n. 15 (gener de

1984) amb un article signat per un pseudònim, «en Cosme», que analitzava les declaracions de Saiz: «Llavors va sortir en Jeroni Saiz fent unes manifestacions (Diario de Mallorca 11.X.1983) d'allò més gustoses. L'home anava fora corda amb això de fer l'autopista, pareixia com si hi tengués comissió d'encalenti que anava: «Intentarem saber quienes estan en contra y quienes a favor de la autopista de Inca». «I tot xalest deia que els arguments que poden tenir els santamariers i consellers no són importants. Es per pegar-se tocs pel cap, un arriba que l'embullen, quan volia -fort i no et moguis- urbanitzar Es Trenc tot era defensar els arguments dels campaners, i ara «passa» dels arguments de consellers i santamariers».

A una entrevista que fèiem al batle Estarelles en el n. 16 (febrer de 1984) ja començava a canviar la seva opinió: «Sempre havia dit que sa vida des poble està molt de cara a sa carretera. Pareix que per aquesta part s'autopista perjudicaria an es poble. Ara, també visc a sa carretera i a qualque moment fan ganes de fugir pes tràfic que hi ha. A nivell global crec que s'ha de prendre qualque mesura, si no una autopista, desviar es tràfic pels afores, posar un pas subterrani...».

Ja més recentment dedicarem al tema l'editorial del n. 22 (maig-juliol de 1985), un article d'en Mateu Vich sobre la via de cintura (n. 23 agost-octubre de 1985), una ressenya d'una taula rodona celebrada a Inca (n. 33 novembre de 1986) i un article sobre el treball dels tècnics de la Conselleria (n. 34 desembre de 1986).

cions), sense estudis seriosos i sense haver previst el seu propi finançament. L'únic clar és que qualcú s'ha embutxacat 41 milions de pessetes. Els pobles es comencen a moure i creix la sensibilització. Algunes entitats i partits ja s'han definit en contra de l'autopista (GOB, UPM, PSM...) i altres han manifestat el seu rebuig al projecte actual (PSOE, UM). Seria lògic replantejar el tema i estudiar-lo amb profunditat des d'una altra perspectiva.

També s'han apuntat solucions alternatives i s'han expressat amb claredat els motius que jus-

tifiquen l'oposició a l'autopista:

a) Va en contra dels interessos econòmics del conjunt de Mallorca. En concentrar el tràfic i per tant les activitats d'un ampli sector de l'illa sobre l'autopista desertitzarà i empobrirà els pobles dels costats. Perjudicarà notablement la pagesia, especialment conreus d'ametlers i vinet, i fomentarà el creixement de segones residències i el «Xabolisme rural»; destruirà el paisatge i perjudicarà els intents de fomentar un turisme de qualitat, afavorint les grans concentracions de les badies d'Al-

cúdia i Ciutat.

b) Però sobretot cada vegada s'extén més la consciència que hi ha altres solucions. Que el cost de l'autopista permetria una bona inversió en altres solucions més respectuoses amb el paisatge, l'economia i el territori de Mallorca: convertir el camí de Muro i les carreteres de Sencelles i Sineu, en bones carreteres que comuniquin amb Inca i amb la Badia d'Alcúdia, descongestionant la C-713 i fomentant la vida de pobles com Sineu, Sencelles, Costitx, Biniali, etc.; solucionar el problema del tràfic dins els pobles (que que-

daria molt minvat) amb passos subterranis i/o semàfors; millorar en els llocs on sigui possible la carretera actual Palma-Inca; potenciar el tren, avui en un estat vergonyós d'abandonament, etc.

L'autopista unirà Palma amb Alcúdia però xaparà Mallorca en dues parts. Afavorirà els interessos de qualcú però perjudicarà els de la població mallorquina. Mallorca mereix una altra sort que no sigui la selva d'asfalt i ciment que Saiz i els seus ens volen imposar.

Mateu Morro i Marcé

L'autopista i les alternatives

ACTES PÚBLICS A SANTA MARIA

El tema de l'autopista és motiu de preocupació al poble, com es va poder comprovar als dos actes públics que, fins ara, s'han celebrat al saló d'actes de l'e-0110¥ El tema de l'autopista és motiu de preocupació al poble, com es va poder comprovar als dos actes públics que, fins ara, s'han celebrat al saló d'actes de l'edifici municipal. El primer, dia 24 de febrer, organitzat per unes quantes persones que havien assistit a la reunió d'Inca dies abans, va constituir una espècie de presa de contacte entre les persones afectades i interessades pel tema a Santa Maria, així com als altres pobles igualment afectats, com són Marratxí, Consell o Inca. Es va decidir començar a fer feina per a sensibilitzar l'opinió pública sobre els greus inconvenients que reportaria la construcció de la projectada autopista, així com oferir alternatives viables a l'actual carretera, a la vegada que es començà una recollida de firmes contra el projecte.

Al cap de dues setmanes, dia 10 de març, es va realitzar una taula rodona amb el títol de «L'autopista, avantatges i inconvenients» a la que hi va assistir molt de públic: més de cent cinquanta persones que no cabien ni de molt a les poques i velles cadires del saló municipal. Presentà l'acte Santiago Morales, i a continuació parlaren Josep Palau, arquitecte; Josep Moll, del PSOE; Mateu Morro, del PSM; Guillem Ramis, de la Unió de Pagesos; Miquel Angel March, del GOB; i Josep Estarelles, batle de Santa Maria. Tots ells, llevat del darrer, coincidiren en el fet de que el projecte d'autopista era absurd, d'un cost exorbitant, i que tendria moltes repercussions negatives per a la comarca; i subratllaren, amb diversos matissos cadascú, la urgent necessitat de donar solucions a l'actual problema que és el tràfic de la carretera d'Inca, mitjançant un pla alternatiu de carreteres, potenciant les carreteres i camins existents que discorren paral·lels a la d'Inca i que

poden constituir una alternativa viable per a alleugerar el tràfic actual de la carretera sense buidar-la radicalment de cotxes. El batle de Santa Maria va respondre, en una intervenció que podem qualificar de desafortunada, que tot allò que s'havia dit no eren més que «parxes» que no podien arreglar el problema, i donà a entendre que l'única alternativa que veia viable era l'autopista. Per altra banda coincidí, lògicament, amb la resta de participants en el fet de que la carretera tal com està avui en dia és un desastre. Posteriorment el mateix batle ens ha fet arribar a la revista una nota d'aclariment en la que expressa que allò que ell volia dir no era que estàs a favor de l'autopista, sinó simplement a favor de donar una alternativa a la carretera que sigui bona i factible, però no necessàriament una autopista, desmentint així allò que havia dit (o donat a entendre, si ho prefereix) a la taula rodona. Després de l'exposició de cada un dels participants el públic també va participar en el debat, fent preguntes o expressant el seu parer. En definitiva, la majoria dels assistents va venir a coincidir en una llarga sèrie d'arguments que aconsellen la realització d'un pla alternatiu basat en l'acondicionament de carreteres ja existents com a la solució més convenient, en lloc d'una autopista. Això comportaria molt més pocs inconvenients, tant per la menor degradació del camp, expropiació de finques i cost econòmic, com per les majors possibilitats de supervivència dels comerços que hi ha en torn de la carretera d'Inca.

Mateu Vich

JOVE A JOVE

JOAN JOSEP GARAU PASTOR

JAZZ-ROCK JAZZ-TA

El passat vint de Febrer, en Joan juntament amb el seu company de grup i altres músics oferiren una actuació en directe al bar Obac.

La seva música no és massa corrent, ell la denomina Jazz-Rock.

Gaspar -Des de quan te dediques a la música?

Joan -De molt petit ja m'agradava molt, a l'edat de vuit anys, vaig començar les classes de solfeig amb na Francesca Mercadal, aquí a Santa Maria, emperò és de fa un any ençà que me dedic al Jazz.

-Quin són els teus estudis?

-Bé, com ja t'he dit, vaig començar amb na Francesca, vaig estudiar, els dos primers cursos, tant de solfeig com de piano. Després va ésser al Conservatori, allà on vaig estudiar fins a quart, és a dir, dos cursos més de solfeig i de piano, i acostant-nos a on ara som, un professor des Portitxol, me dona classes de fonament bàsic de Jazz.

-Ja veig que el piano és lo teu. Com així el triares?

-Volia aprendre a tocar un instrument, aprofundir un sol instrument, és la millor manera de fer-ho.

També m'agradava la guitarra, que toc d'orella, emperò el piano me va estirar més.

-Parlam de la Música que feis?

-Bé, primer de tot, he de dir que noltros som dos, en Bernat de Consell que toca la guitarra i jo el piano, a més a més tenim un sintetitzador i una caixa de ritmes.

Nosaltres intentam fer una casta de música poc coneguda. Jo concretament, exceptuant en Joan Bibiloni, no conec a ningú que la faci. Aquesta música és una agrupació del Jazz i del Rock, és per això que se la denomina Jazz-Rock collint i entremesclant els distints, instruments característics d'aquestes dues músiques i sense arribar a ésser ni Jazz ni Rock, és una cosa intermitja, un conjunt de qualitats de cada part.

Jo esper poder viure de la música

-I no vos interessaria formar un grup amb més instruments?

-De moment amb la caixa de ritmes i el sintetitzador mos va bé, el programam per les cançons que anam composant, ara que mos ajudaria molt un baixista i també un bateria, emperò són mals de trobar, perquè solen anar als doblers. Mos posarem d'acord amb un bateria i començarem a assatjar emperò ell era membre d'un grup d'aquests que van per les berbenes, i no encaixava dins la música que noltros volem fer.

-Què se diu el vostre grup?

-Se diu Jazz-Ta.

-Quantes cançons heu compost i diguem el títol?

-Compostes en tenim sis o set i títols només quatre, a la primera li posarem «Primeriza» la segona «Segundina» a la tercera «La Vencida» en tenim una altra, diguéssim més comercial i a n'aquesta la titulam «Rock 80».

-Com vos posàreu a tocar plegats tu i en Bernat?

-Va ésser casualitat, vaig anar a la plaça de la vila, el dia que partien de cap a Lluç a peu de l'any passat amb en Gori Negre i en Pep Banyo, en Bernat també hi era, llavors mos coneguèrem, xerràrem i vérem que teníem moltes idees en comú, i de llavors ençà mos posàrem a fer feina plegats.

-Què persegueixes exactament?

-A noltros mos agrada la música que feim i esperam que agradarà a la gent.

Jo particularment esper poder viure de la música, ara per ara encara és prest, emperò estam compostant cançons i preparam actuacions a «Pubs», aviat actuarem a «Cas Ros» a Consell. Amb aquestes actuacions en directe, volem que la gent mos comenci a conèixer.

-I l'actuació de Blues a s'Obac?

-Vàrem fer una improvisació, així mateix mos havíem vist un dia abans per assatjar, emperò no aclarírem res, bàsicament lo que férem va ésser seguir en Pep Banyo.

Va ésser una experiència positiva la gent que mos va escoltar ens va donar ànims.

Ca's Metge Rei

PASSES PER A UNA REALITAT

La possibilitat de disfrutar d'aquí a uns anys d'una Residència i menjador per a la Tercera Edat, ha estat, sense cap mena de dubte una de les notícies que més s'ha comentat a Santa Maria. En quatre setmanes s'han fet moltes gestions per a fer mar el projecte de residència, aquí oferim tres opinions dels estaments implicats: la de l'equip de santamariers que desinteressadament empeny el projecte, la del batle i la del rector.

REUNIO AMB TECNICS

El passat divendres 20 de febrer se celebrà una

reunió amb tècnics de la Conselleria de Sanitat a la Sala de Sessions de la Casa de la Vila, a la qual hi assistiren prop de mig centenar de persones. Els tècnics explicaren breument el funcionament i projecte de residències com la de Sa Pobla. Després s'inicià un debat entre els tècnics i Joan Feliu, per a clarificar quin ajut donaria la Conselleria al projecte de residència. Quedà ben clar que si el promotor era un Patronat o la Parròquia, la Conselleria de Sanitat no aportaria cap cèntim, en canvi si era promotor l'Ajuntament, la Conselleria aportaria un 70% del pressu-

post de construcció. A la mateixa reunió el batle -amb aquestes condicions de finançament- acceptà provisionalment fer realitat un projecte que el poble santamarièr ha demostrat desitjar.

L'OPINIO DE L'EQUIP PROMOTOR

Joan Feliu com a membre més de l'equip promotor, ens ha manifestat que han realitzat moltes gestions, han fet molta feina, han visitat la casa. Han demanat al Sr. Gralla -arquitecte resident a Santa Maria- que realitzàs un pre-projecte de construcció de residència i de restauració del Casal, que aquest realitza desinteressadament, projectant entre 10 i 12 habitacions dobles i 4-6 d'individuals. Creuen que amb les condicions de finançament que ofereix la conselleria, l'Ajuntament no pot rebutjar fer-se'n càrrec -sia qui sia que guanyi les properes eleccions- i després crear un Patronat pel manteniment i administració de la residència, això quan l'obra estigui acabada. De tota manera l'equip vol seguir col·laborant. Una vegada la parròquia hagi cedit l'herència jurídica, l'equip vol organitzar una festa a la qual convidaran a tots els artistes i músics santamariers

perquè actuïn en senyal de festa per l'esdeveniment aconseguit.

EL BATLE ESTA A FAVOR

L'opinió de Josep Estarrelles com a màxima autoritat del govern municipal, és que amb aquestes condicions que ofereix la Direcció General de Sanitat -un 70% de finançament- es pot realitzar, però manquen estudis de les possibilitats reals de construcció, un pressupost detallat, la forma en que la conselleria atorgarà els doblers, el cost de manteniment de la residència, etc. El Batle afirma: «La residència és una cosa necessària, però és difícil posar-la en funcionament». Respecte al grup promotor creu «Una vegada l'Ajuntament se'n faci càrrec del projecte, no té raó d'existir. Ara fan molta feina». També manifestà que la residència ha d'estar oberta a tot-hom, no ha de ser per les classes més ben dotades econòmicament, sinó que per la classe mitja santamarièr que és el 90% de la població. També està d'acord en constituir un Patronat per administrar la Residència, ja que si fos de l'Ajuntament no rebria cap tipus de subvencions, en canvi si un Patronat l'administra pot dis-

NOTA DE RECTIFICACIO

Al número de «Coanegra» del passat febrer en un quadre, sense signatura, es diu que al segon volum de «La Vila de Santa Maria del Camí, jo atribueix la casa de Ca's Metge Rei a un fill o a un nét de Lluç Mesquida als voltants de 1750 a 1770. A cap pàgina hi trobarem tal afirmació. A la pag. 80 dic que comprà el trast de la plaça en 1692 Joan Cabot, àlies rei, metge. A la pag. 130 en parlar dels edificis construïts per Lluç Mes-

quida, record que la tradició entre altres li atribueix el de ca's Metge rei. Es el de Son Borràs, que du la data de 1781, el que seria edificat per qualche successor seu. Pariant amb amics de la construcció de les cases de la nostra vila hem coincidit que ca's metge rei pot ser de finals del segle XVII o de principis del XVIII ja que aquí coincideix la tradició amb els documents: es compra el trast, repetesc, en 1692 i mestre Lluç Mesquida mor en 1729.

Josep Capó

magatzem de materials de construcció

GAMUNDI

Gabriel Mesquida, 1 - Tel. 62 02 30

SERVICI RENAULT
Tallers MARTI

reparacions, neteja
i greixatge

Bernat de Sta. Eugènia, 71 - Tel. 62 06 74

frutar de subvencions pel seu manteniment.

EL RECTOR VOL LA RESIDENCIA

Mentres fèiem fotos del Casal de Cas Metge Rei, com a testimoni gràfic de la seva situació actual i per poder-lo comparar quan l'obra estigui finalitzada, el Rector Pere Rosselló ens manifestà que estava molt content de veure l'interès que havia despertat la Residència. Veu necessari fer un inventari de tots els mobles i atuellis de la casa i el pis de ciutat, entre els quals hi ha mobles i quadres antics valuosos, dels quals se'n faria càrrec el jutge, fent-se després una subhasta o el que es cregui convenient. Afirmà que el bisbat està d'acord en cedir l'herència a l'Ajuntament, sota dues condicions:

1a.-La cessió és per a construir una Residència per a persones majors, si no es feia realitat, el patrimoni retornaria a l'església.

sia.

2a.-Una vegada construïda la Residència, es constituïria un Patronat per a l'administració, al qual l'església hi tendria una representació.

Pel que es pot veure els protagonistes estan d'acord en què una vegada construïda la Residència es constitueixi un Patronat que l'administra. Hi ha unanimitat en la necessitat de la residència.

En el moment de redactar aquesta crònica està prevista una audiència amb el Conseller de Sanitat Gabriel Oliver, a la qual hi assistiran el rector Pere Rosselló en representació de l'Església, Josep Estarelles per l'Ajuntament, Joan Feliu per l'equip promotor, i un membre de «Coanegra» com a representant de la premsa local. S'espera que aquesta reunió clarifiqui ja el camí a seguir per aconseguir aquesta Residència, sobretot en el que fa a l'ajut financer de la Conselleria de Sanitat.

Bernat Calafat

GLOSAT

UN AVIS

Santa Maria és un merder
no sé si s'Ajuntament hi vou manera
o sa barca no és marinera
o hem de canviar de mariner.

Clots, bassiots o fang
carrers amb síquies destapades
moltes coses projectades
no sé si tendrem temps per tant.

Començaren a arreglar ses «aceres»
amb empleats de la E.M.T.
Jo no sé si ho feren bé
però deixaren unes bones voreres.

Pareix que no estan acabades
ni si els arribaran a acabar
i si per elles te vols passejar
has d'anar alerta a ses sopegades.

Si comandant volen continuar
no fessin ses coses així
si no Santa Maria del Camí
anirà alerta en so votar.

Rafel Estarelles

CONSPORT

AUXILIAR CONSTRUCCIÓ

PISCINES - TENNIS - XALETES - SAUNES - COMPLEMENTS

Mateu Juan Matas

DIRECTOR

Barceló i Combis, 10

Telèfon 46 52 11

PALMA DE MALLORCA

*Botiga
de
Llana
i Fils*

Plaça Hostals, 55

Santa Maria del Camí

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

HOMENATGE A MADRID AL DR. MIQUEL DOLÇ, SANTAMARIER

La fundació Pastor d'Estudis Clàssics el dia 21 d'octubre de 1983 rendí un homenatge a Madrid al nostre paísà Miquel Dolç. Els parlaments han estat editats en el número 34 de «Cuadernos de la Fundación Pastor» Madrid 1986 als que s'hi ha afegit el que pronuncià el 1984 Josep M. Llompart a l'Estudi General Lullà a un acte que es dedicà a Dolç a Palma l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, i que Llompart repetí a la presentació del III volum de «Publicacions Coanegra» a la casa de la vila de Santa Maria del Camí «L'ombra que s'allarga», poemes de tema santamarièr del mateix Dolç al que serveix de pròleg, editat pel nostre Ajuntament en 1984.

El número 34 de «Cuadernos para de la Fundación Pastor» no ha arribat per aquí fins a les passades festes de Nadal, forma un conjunt de 72 pàgines. Vegem algun paràgraf que cada un dels il·lustres professors que elogien el nostre compatri.

Manuel Fernandez Galiano: «...Pero hay sí un aspecto que me habría gustado reservarme, el mas abstracto y elemental de todos, el más importante tambien en esta época inclemente, el capítulo consagrado no ya al profesor, investigador, traductor, poeta, sino sencillamente, a Miguel Dolç, persona; o mejor aún a Miguel Dolç buena persona...»

Antonio Fontan: «...Dolç tiene en efecto una obra copiosa, pero además la obra filosófica, literaria, científica y poética de Dolç incide sobre la gran cuestión de la diversidad cultural de España. Dolç es escritor -y escritor brillan-

te- en las dos lenguas catalana y castellana y autor de espléndidas traducciones de los poetas y otros clásicos latinos a estas dos lenguas...»

«...Entre 1956 y 1978 Miguel Dolç culminó la hazaña de editar el texto latino y traducir al catalán «todo Virgilio»: Bucólicas, Gerogicas y Eneida... La literatura catalana, además se habrá enriquecido con las primeras traducciones a esa lengua de estos raros, estimables y significativos poemas postvirgilianos de época imperial. Ni el castellano ni el francés por ejemplo tienen una traducción moderna, y de mano de poeta, de estos textos...»

Sebastian Mariner: «...Esta multiple capacidad aparece en la obra de Dolç ejerce vivencialmente. Ha sido profundo -en no pocos casos mas que nadie, por el momento- porque su actitud investigadora apenas ha sido coyuntural...»

Marcos Moyer: «...Dolç se nos muestra ya como un filólogo, editor y traductor modernos, que en 1950 leerá en Madrid su tesis doctoral «Hispania y Marcial» 1953 y que se integra desde su primer momento en todas las empresas del que será maestro indiscutido de la Escuela de Filología de Barcelona... La actividad de Dolç va en aumento. Su traducción de Virgilio en versos, de la cual hablaremos mas adelante, le situa en una línea de fuego que rebasa con mucho los límites de la filología clásica... En el interin ha sido nombrado miembro del consejo de dirección de la «Fundació Bernat Metge» (1960) a continuació, miembro correspondiente del «Institut d'Estudis Catalans» (1961) y más recientemente de la «Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona...»

El parlament de Llompart, el trobareu íntegrament, com he dit, al volum de «L'ombra que s'allarga», que fou pronunciat també a Madrid.

La reunió d'homes de lletres que s'havia reunit setmanalment a ca D. Joan Alcover, poeta, prop de Sa Calatrava, tengué successió en altra reunió setmanal els anys cinquanta i seixanta a ca D. Miquel Forteza al carrer de Sant Bartomeu. La formaven endemés del propi Forteza, Guillem Colom, Joan Pons i Marquès, Josep Sureda i Blanes i esporàdicament Gabriel Cortés o qualcú més, per parlar de temes de literatura principalment catalana i comentar les noves publicacions. Quan aparegué «L'Eneida» de Virgili traduïda en hexàmetres per Miquel Dolç, el grup ho considerà un gran esdeveniment cultural. El 13 de març de 1960 amb motiu de trobar-se a Mallorca Miquel Dolç se li dedicà un dinar al Club Nàutic de Palma per celebrar la dita traducció, en el qual hi prengueren part els literats d'aquells anys i una representació de Santa Maria presidida pel batle Sebastià Pizà. Al final Guillem Colom feu un parlament amarat de poesia, jo un altre molt breu de part dels santamariers, Dolç donà les gràcies als reunits i llegí uns versos de l'Eneida. Aleshores jo vivia a Ciutat, em convidà al dinar D. Miquel Forteza, qui de jove havia passat l'estiu per Santa Maria i me va dir, segurament devia ser opinió del grup: a Mallorca després de Ramon Llull, l'obra de més categoria en català és la traducció de l'Eneida en hexàmetres de Miquel Dolç.

Josep Capó Juan

FORN - PASTISSERIA BOVER

CA'N BLANCO

Carrer Llarg, 58
Tel. 62 00 52

STIL'S

Plaça Hostals 37 • Tel.-621122

Santa Maria del Camí

NOTES BIOGRÀFIQUES DE JOAN SEGURA FORTEZA

Joan Segura i la seva germana Maria a l'any 1.940

Es prou sabut que de bones acadèmies i conservatoris surten artistes més o manco bons, tant en música, dansa o qualsevol altra de les belles arts. No obstant per a mi hi ha també un tipus d'artistes amb unes condicions innates que surten del poble pla i gent senzilla i sense tecnicismes aconsegueixen desenrotllar una feina elogiabile. Pens que aquest és el cas de Joan Segura, el qui fou mestre i director de la nostra avantpassada «Agrupació salero típic de Fontanella».

En Joan Segura i Forteza va néixer el 28 de març de 1922. Es significatiu que la seva família sigui «de vena»: la seva mare tocava el piano i son pare l'acordió; els seus fills Rafel, Francesc i Joan, són igualment músics i entusiastes. A més la seva dona, Encarnació Bonet també toca el llaüt i balla, ajudant-li en les tasques d'ensenyança a una acadèmia que als seus 65 anys té muntada a Montuïri, poble al que es va mudar l'any 1958, anant a treballar a una fàbrica d'embutits allà existent.

L'any 1934 a Santa Maria es va formar una acadèmia regentada per l'amo En Pau Ferrer Dolç («soll») i promocionada per les senyorettes de les conegudes cases Can Crespí i Can Ferrer i per les filles del qui fou el nostre estimat metge Don Pep Verd. En Joan acompanyava la seva germana Maria els vespres als assaigs i d'aquesta manera li vengué l'afició a ell.

Aquest mateix any, els dos germans juntament amb Na Rosa de Can Ferrer guanyaren un primer premi a les festes de Santa Margalida.

Aquesta acadèmia se va tancar. No obstant En Joan i Na Maria continuaren amb la seva afició, fins al punt que guanyaren un trofeu patrocinat per l'Ajuntament que s'havia de guanyar durant tres anys consecutius, la qual cosa no va ser possible perquè es va iniciar la nostra guerra civil i saltaren des de 1935 a 1939 i 1940. Era un premi molt important si tenim en compte que era a nivell de tota l'illa i per tant hi prenia part molta de gent forana. Els germans Segura anaven guanyant premis per tot arreu: Campanet, Binissalem, Consell, Esporles, Porreres etc.

L'any 1943 a Ciutat hi va haver una Fira de Mostres i a la plaça de toros s'organitzà una Mostra Folklòrica; els germans Segura guanyaren el primer premi. Aquesta vegada va ser a un nivell molt alt i per tant tengué una transcendència extraordinària.

Poc més o manco per aquestes dates va conèixer D. Gabriel Piña Molina, qui fou el nostre director musical a l'Agrupació, i en muntaren una a Marratxí que dissortadament no va durar molt.

Temps després, no ho puc precisar, muntaren la nostra.

Hem explicat en altres ocasions l'acollida i els èxits que tenguérem per tot arreu, tant és així que el nostre Ajuntament ens dedicà un homenatge, entregant a Joan Segura un document firmat per el Batle Sr. Rafel Serra, de data 27 d'agost de 1947, felicitant i exhortant a una continuació. Juntament amb aquest document ens entregà una banderí preciós amb l'escut de Santa Maria i el nom de l'Agrupació que encara guarda na Margalida Mateu. Particularment pens que seria en Joan Segura el qui vertaderament mereix tenir-lo com a recordança, ja que aquest trofeu no és tan sols patrimoni de l'Agrupació, sinó també un poc de tot el poble.

Artistes com en Joan Segura són els qui fan possible una culturalització més o manco massiva als pobles, quasi sempre més que les grans figures del món artístic, suposat que tenen la seva trajectòria dirigida a altres vents.

Desitjam a en Joan que en companyia de tots els seus continuï amb la seva il·lusió per a molts d'anys.

Joan Ramis Aguiló

Instal·lacions - Pressuposts
Reparacions

Instal·lacions BOMBES
SUMERGIDES

Reis Catòlics, 59 4.ª - 1.^a
Telèfon 24 68.74
Palma de Mallorca

Carrer Casasnovas, 21
Telèfon 62 06 02
Santa Maria del Camí

BARTOMEU CANYELLES VICH TÈCNIC ASSESSOR

- *Naus Industrials i agrícoles
- *Instal·lacions contra incendis
- *Instal·lacions elèctriques
- *Projectes agrícoles
- *Estudis i informes tècnics
- *Projectes en general
- *Assessorament tècnic de finques

Carrer Llarg, 71 - SANTA MARIA DEL CAMÍ

FUTBOL

FUTBOL D'EMPRESES: A la fase final deampions de grups.

Equip de 3ª Regional de Santa Maria

En una edició anterior, vàrem comentar que un grup d'amics del poble i amb el nom d'Unió Esportiva Sa Font, estaven duent a terme, una gran campanya a la lliga de futbol aficionats d'empreses.

Bé, idò com podem recordar, sols per passar una bona estona, aquest grup d'amics ha aconseguit acabar la lliga el segon lloc de la classificació, motiu pel qual han entrat dins la fase final del campionat de Mallorca, i en cas de que es tornassin classificar, disputarien el campionat de Balears a la illa d'Eivissa.

Es una satisfacció poder redactar aquest fet, ja que des de fa bastants d'anys, no es produïa un aconeteixement esportiu com aquest.

Hem observat unes quantes vegades els entrenaments d'aquest equip i podem confirmar que de veres es tracta d'un grup d'amics que dos dies a la setmana es reuneixen al camp de futbol per passar una estona divertida i agradable, sense preocupar-se'n per res de què estan jugant els dissabtes per guanyar partits. Tal vegada això seria la recepta que necessitarien altres equips i que es podria posar d'exemple.

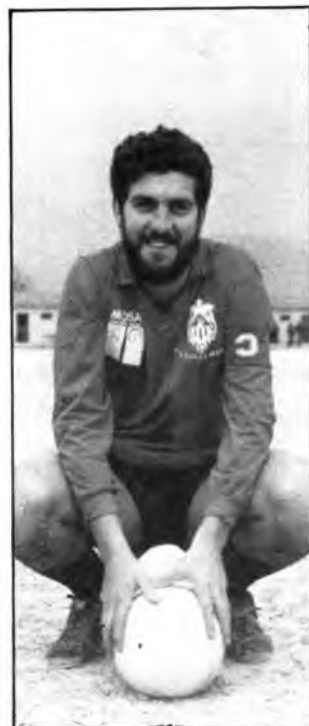
Hem parlat amb jugadors de la plantilla demanant-los quines són les aspiracions de cara a dita fase final, i l'opinió general és que ara ja han arribat més lluny del que es pensaven i que el que havien de fer ja s'ha aconseguit, i que els equips que ara han de jugar en contra seva, es creu que són molt potents i de molta qualitat, el que fa que pensin que no tenen possibilitat per poder arribar a Eivissa.

Noltros volem donar una empenta moral en aquest equip, felicitar-lo per tot el que han aconseguit i que malgrat no tinguin aspiracions finals, que continuïn amb la seva tasca, ja que l'objectiu principal és, com ells mateixos diuen, formar un grup d'amics per divertir-se i passar-s'ho bé jugant a futbol.

EN TOMEU MESTRES «Filo»: Un Senyor al mig del camp

A passades edicions, també vàrem fer un breu comentari d'uns jugadors de l'equip d'empreses, els quals havien firmat la fitxa federativa corresponent per si en cas de què els haguessin de menester per jugar a l'equip amateur de tercera regional, estaven disposats a fer-ho sols per ajudar. Si hem de resaltar qualche cas d'aquests, hauria d'ésser es d'en Tomeu Mestres «Filo», ja que aquest ha anat jugant tots els dissabtes en l'equip d'empreses i tots els diumenges, sigui dematio horabaixa en l'equip amateur de tercera regional. Tota una proesa perquè jugar un partit ja és força cansat, que n'ha d'ésser jugar-ne dos quasi seguidament.

Bé, idò en Tomeu, malgrat ja sigui un veterà, ho ha estat fent des del primer partit de lliga fins ara. No hem tengut ocasió de parlar amb ell, però pel que hem sentit a dir, malgrat la seva edat, un poc avançada per aguantar aquest ritme de partits, té un petit secret, que és la veterania, ja que porta molts d'anys dins el futbol, el que fa que la majoria de jugades els intueixi, i degut a la seva posició al mig del camp, malgrat la responsabilitat que aquesta té (ja que després d'ell sols queda el porter), sols ha de fer un petit esforç per poder dur-se'n la pilota. Hem de dir que més d'una vegada hem vist jugar en Tomeu i que efectivament és així, però també dir que això no li lleva cap mèrit per tot el que ha fet per el

C.D. Santa Maria, que és molt, ja que va començar molt jove jugant al poble, i que pareix i esperam que ho segueixi fent. Molts pensaran que el fa que en Tomeu no és necessari i que sols bastaria jugàs o bé el dissabte o bé el diumenge, però en Tomeu un dia va comentar que ja havia donat paraula per jugar els dissabtes i que no podia faltar a la mateixa, i que el que fa el diumenge sols era per ajudar a l'equip fins que es fitxassin altres jugadors.

Pareix que efectivament s'han fitxat més jugadors, però que la plaça que ocupa en Tomeu sols està reservada per ell, ja que de moment no té substituït, i podem confirmar que efectivament, en Tomeu és un Senyor al mig del camp.

Xisco

BÀSQUET

HA COMENÇAT L'ESCOLA A CAN SANXO

Fa unes quantes setmanes i de la mà dels nostres coneguts Joan i Maria varen començar els ensenyaments i entrenaments per als nostres petits del poble de bàsquet al pati de Can Sanxo. Vàrem anar a veure'ls i podem dir que vàrem sortir molt satisfets per la quantitat d'al·lots que hi havia i per la molta il·lusió que hi posen tots. Tant entrenador com jugadors. Un dia denunciaven la llàstima que degut a la manca d'entrenadors haguessin de desaparèixer els equips de Minibàsquet, ja que en posteriors anys no tendrien jugadors i jugadores competents per poder jugar amb els equips del poble, i que hi havia un cert risc de cara a futurs anys de que aquest esport pogués desaparèixer. Bé, idò com sempre o com estam acostumats, en Joan Frau i na Maria Verd, han hagut de treure la papereta, creim que s'han hagut d'armar de paciència, i han hagut de tornar treure el carro endavant, perquè no és tasca fàcil poder controlar a tot un batalló infantil. Malgrat això, ens comentava na Maria que un ja arriba a acostumar-se i que en certa manera era el pa de cada dia, i que una vegada haver agafat el fil de cada al·lot és bo de fer que posi l'atenció necessària i no es desbarati o faci qualche desastre, com solen fer els petits. Si na Maria ho diu així ho creurem, encara que pensam que és una llàstima que sempre hagin d'ésser aquestes dues persones els que ho hagin de fer tot, ja que un dia es cansaran o qualche dia hauran d'acabar i molts pensam que quan arribi aquest dia, el bàsquet al nostre poble també s'acabarà.

SÉNIOR MASCULI: QUARTS A LA LLIGA

Una altra bona notícia esportiva és que l'equip de bàsquet Sénior masculí ha aconseguit acabar quart a la lliga fent una campanya molt regular, que fa que hagin entrat a la segona fase final del campionat. Si tenim en compte que fa molts pocs anys que es va formar aquest equip després de la seva desaparició, això és tot un èxit, ja que realment les aspiracions sols eren de fer un paper digne a la lliga i anar formant un equip sòlid de cara a futurs anys. El cas és que poc més o manco això és una realitat i que l'equip, malgrat molts de problemes ho ha aconseguit.

La classificació en aquests moments no és prou bona, i més després de la marxa d'en Mateu Canyelles «Soberano», ja que van al darrera de la classificació sense haver guanyat cap partit, encara que pensam que en certa manera és una cosa lògica, ja que els equips contra els que han jugat són molt forts i ja duen molta roda dins la competició, a més de tenir jugadors prou competents i de molta altura. Que no es desanimin, perquè si aquest any han pogut fer més del que es pensaven, malgrat tots els problemes sofrits, l'any que ve ho poden fer molt millor planificant bé la temporada i, com no, amb l'ajuda de tots els aficionats i socis.

Xisco

CICLISME

ELECCIONS AL CLUB UNIÓ CICLISTA SANTA MARIA

El proper dia 27 de Març es celebraran eleccions per renovar els càrrecs de la Junta Directiva del C.U.C. Santa Maria. L'esdeveniment tindrà lloc al local social del club, el Bar Can Carol, a les 20 hores. De moment només tenim notícies de la confecció d'una llista «oficialista» integrada més o menys pels actuals responsables del club i alguns reforços, ja que la Federació exigeix un mínim de 10 membres per integrar les juntes directives dels clubs.

Pel que fa referència als equips que aquesta temporada entraran en competició, val a dir que enguany es té previst comptar amb cinc corredors juvenils i quatre cadets, la qual cosa significa un creixement de la plantilla de corredors, que s'ha incrementat amb alguns fitxatges de fora poble entre els que destaca el juvenil Martí Mir, de Pollença, que recentment ha estat incor-

porat a la Selecció Balear de Pista i que, sens dubte, resultarà ser un bon reforç per a l'equip de «C.U.C. Sta Maria-CONSPORT». Tots els corredors santamariers de la passada temporada tornaran entrar en competició, excepte en Rafel Martí.

El que no està clar encara és com finançarà el C.U.C. tot aquest programa, ja que segons el seu President, en Miquel Ferrer, «no tenen un duro». Esperem que entre l'ajuda del «sponsor» CONSPORT, la subvenció municipal, la subscripció de nous socis i qualche rifa, n'hi hagi prou. El Club també ha dirigit una carta al Consistori sol·licitant que aquest es faci càrrec de les despeses del llum del velòdrom, i si la resposta fos afirmativa sempre seria una ajuda per alleugerir les dificultats econòmiques del ciclisme santamarièr.

J.S.

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

EN LA MORT D'EN BARTOMEU HORRACH

El matí del dia 12 de març morí en Bartomeu Horrach i Canals, que fou batle de Santa Maria durant el període del Front Popular, de març a juliol de 1936. «Coanegra» en va publicar una entrevista en el n. 32.

En Bartomeu Horrach «de Can Mort» havia nascut al nostre poble el 23.3.1898, va estudiar fins els 14 anys amb diversos mestres de Santa Maria, després deixà els estudis per ajudar els seus pares en el cafè que posseïen de Can Mort. L'any 1917 es matriculà lliure a l'Institut de Ciutat, però per no haver d'anar a Àfrica es va presentar voluntari al servei militar, abandonant una altra vegada allò que tant li agradava: conèixer coses noves, estudiar, llegir... Interessat pel socialisme, visità Llorenç Bisbal i començà a col·laborar a «El Obrero Balear», a la vegada que intentava formar un grup obrerista a Santa Maria.

Ell fou el motor d'un primari moviment sindical (pagesos i oficis diversos, obreres tèxtils, etc.) que es va anar apuntant devers l'any 1919 i 1920. Lluità per la constitució d'una Casa del Poble, un local on els treballadors s'hi poguessin reunir i organitzar activitats formatives, recreatives i de reivindicació. Organitzà els 1er. de maig i el primer nucli socialista. L'abril de 1931, poc després de la proclamació de la 2a. República constituí l'agrupació socialista. Fou un home assenyat, amic del raonament i no de la brega, i per això quan fou batle mantingué bones relacions amb tot el poble, amb el rector i amb la guàrdia civil. Centrà els seus esforços en lluitar contra l'atur i en intentar millorar la situació escolar del poble. No tenqué

molt de temps, ja que el dia 20 de juliol després d'haver estat amenaçat de mort per un grup d'oficials d'Alcalà hagué de fer entrega de l'ajuntament al Brigada de la guàrdia civil Josep Bonnin. Ell fou detingut l'agost, i va estar tancat al Castell de Bellver i a Can Mir. Després d'ésser posat en llibertat el tornaren detenir, estant a un camp de concentració a S'Espinagar de Manacor.

L'amo en Tomeu va veure frustrades totes les seves esperances i es dedicà als seus negocis particulars, però perdé la seva curiositat intel·lectual, el seu afany de conèixer i de saber, i les seves idees.

Era lector asidu i subscriptor de «Coanegra», i seguia l'actualitat informativa a tots els nivells. En Bartomeu Horrach pertanyia a aquesta vena de mallorquins inquiets i desperts, autodidactes en una societat comandada per l'analfabetisme, que provà de canviar les coses i rebé el gran aixabuc de 1936. Cal dir que no manifestà mai odi ni rancor contra ningú, i fins el darrer moment de la seva vida desitjà una societat més justa i més lliure. Descansi en pau, que el seu record restarà entre tots els santamariers sigui quin sigui el seu pensament i les seves idees.

Mateu Morro

Destil·leries

SANTA MARIA

Palo Resolis - Herbes Foc i Fum

Rei Sanç, 3 - Tel. 62 01 66

Instal·lacions elèctriques
Xarxes de baixa tensió
Reparacions en general

FORELECTRIC

Bartomeu Pasqual, 4-A - Tel. 62 09 39

G. A. T. 486

viajes mundisols

Per la seva comoditat
podem fer les seves reserves a:
SUPERTRES - Tel. 62 04 92

DIRECCIÓ GENERAL
Fray Luis de Leon, 4
Tel. 23 13 48 - 49
07011 - PALMA